

MESTRE DE CAPÇALERA

Escrits essencials d'educació

A càrrec de Toni Giménez i Fajardo

DE CARA A LA PARET!

Sobre el fet de castigar

A casa

Enviar els infants castigats a una habitació, al lavabo o al "cuarto fosc" (com es feia abans) no és correcte, des d'un punt de vista pedagògic, perquè l'infant necessita sempre diàleg amb l'adult. Castigar-lo sense aquest diàleg és deixar-lo de banda, és com dir-li que no l'estimem, que no el volem al nostre costat i això no només afecta la seva autoestima, sinó que tard o d'hora passarà factura perquè callarà i no ens voldrà explicar res, o sigui, deixarà de confiar amb nosaltres.

A l'escola

Enviar els infants fora de classe o deixar-los al passadís és ridiculitzar-los i això no és correcte, a nivell educatiu. Enviar-los a una classe d'infants més petits encara és pitjor perquè, a sobre, és considerar-los inferiors. Ambdós posicionaments mostren menyspreu. Fins i tot enviar-los a la "cadira de pensar" pot ser contraproduent perquè l'infant el que necessita és diàleg amb l'adult i a partir d'aquí, pensar. Us proposo "l'estora del diàleg": asseguts a terra (s'està a la seva mateixa alçada). Un acte d'humilitat d'ambdós. Ja sabem que això no és fàcil perquè qui fa de mestre ha d'atendre la resta d'alumnes, però això és un problema de l'adult no pas de l'infant. Enviar-los a direcció pot ser una "alternativa" si un cop allí els fem fer feines que donin sentit al temps escolar i que en vegin els fruits, però el perill és que els agradi més fer aquestes feines i anar a direcció que estar a l'aula. A més a més, el/la mestre/a perd part de la seva autoritat.

Cal tenir en compte que:

a) L'autoritat de l'adult no es guanya castigant, això només mostra que són els adults els que tenen la paella pel mànec, res més. I això no és un acte educatiu, sinó que és un acte de poder, per tant, l'infant es rebotarà i segurament el seu comportament serà pitjor.

b) No hi ha fórmules màgiques ni solucions per a tothom igual. Cada mare i cada pare, en educar el seu fill, cada mestra/e, en educar els seus/les seves alumnes, ha de saber trobar les seves alternatives al càstig, si és que vol fer una feina correcte a nivell educatiu.

c) Cal posar límits clars (el que es pot fer i el que no es pot fer), cal tenir en compte les actituds (maneres de ser, de pensar i de fer envers els altres que sorgeixen dels valors humans) i cal que els infants coneguin les normes (maneres socials de comportar-se i actuar).

d) Tot càstig, si és que n'hi ha d'haver, ha de ser sempre proporcional a la falta comesa.

e) Hi pot haver "càstigs alternatius" per quan s'infringeixen les normes, per quan es mostren actituds negatives o se sobrepassen els límits, fins i tot per quan es diuen paraulotes, ja que amb paraules també ferim.

f) Resumint:

- Pagar mai (és una forma de poder perquè els adults som físicament més forts)
- Castigar el mínim possible (i sempre deixant molt clar per què ho fem i fer-ho amb càstigs alternatius)
- Renyar tan sols el necessari (cal mesurar el vocabulari i l'actitud perquè no hi hagi menyspreu)
- Dialogar sempre (no és fàcil, cal molta paciència i, de vegades, ens hem de mossegar la llengua)

Desembre 2024.

Trobareu els articles anteriors a l'apartat [Articles](#) de la meva pàgina web.